

Asia: VN/27546/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi turvallisuustutkintalain ja kyberturvallisuuslain 17 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitos mahdollisuudesta antaa lausunto turvallisuustutkintalain uudistuksesta.

ICT-häiriöillä, mukaan lukien kyberturvallisuushäiriöt, voi olla merkittäviä vaikutuksia yhteiskunnan toimintaan. Siksi niiden turvallisuustutkinta ja häiriöistä oppiminen ovat erittäin tärkeitä.

Pykälä 16 § – Ilmoitusvelvollisuus hyvinvointialueilla

Lakiesityksen mukaan hyvinvointialueet veloitetaan ilmoittamaan häiriöistä. Hyvinvointialueilla on jo nykyisin useita ilmoitusvelvollisuuksia eri viranomaisille merkittävistä poikkeamista. Uusien ilmoitus- ja raportointivelvoitteiden lisääminen ei automaattisesti paranna poikkeamien tutkintaa tai niistä toipumista.

Koska lakiesityksessä on jo määritelty ilmoitusvelvollisuus kyberturvallisuuslain ja tiedonhallintalain mukaisille viranomaisille, joille hyvinvointialueet ilmoittavat merkittävistä häiriöistä, uusi ehdotettu ilmoitusvelvollisuus on tarpeeton. Sen sijaan olisi tärkeää, että valvovat viranomaiset tehostavat yhteistyötään. Tavoitteena tulisi olla, että nykyiset ilmoitukset eri viranomaisille voitaisiin tehdä keskitetysti yhden kanavan kautta.

Jos viranomaisten välinen yhteistyö ei ole mahdollista, lakitekstissä tulisi käyttää täsmällisempää muotoilua, kuten esimerkiksi: "Hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät sekä Helsingin kaupunki sen hoitaessa hyvinvointialueiden järjestämistä lailla säädettyjä tehtäviä."

Pykälä 20a § – Tietojen maksuton saatavuus tutkinnassa

Lakiesityksessä tutkintaa tekevällä taholla on oikeus saada maksutta tietoja toimijan lukuun toimivalta taholta. Tämä pykälä olisi hyvä täsmentää niin, että toimijan lukuun toimivalle taholle ei synny oikeutta vaatia korvausta toimijalta.

Perusteluna on se, ettei toimijalla ole mahdollisuutta vaikuttaa tutkintaa tekevän tahon tekemiin tietopyyntöihin.

Pykälä 22 § – Tarkastusoikeus ja ICT-järjestelmien haltuunotto

Tutkintaa tekevän tahon oikeus tarkastaa ja ottaa haltuun ICT-järjestelmiä tai niiden osia voi olla ongelmallista. Jos toimija on yhteiskunnan kannalta merkittävä, sen palveluiden on voitava jatkaa myös tutkinnan aikana.

Esimerkiksi potilastietojärjestelmän haltuunotto tutkinnan yhteydessä voi vaikeuttaa potilashoitoa merkittävästi ja aiheuttaa laajoja seurauksia.

Siksi tarkastusoikeuden käyttöä harkittaessa tutkintaa tekevällä taholla tulisi olla velvollisuus huomioida mahdolliset vaikutukset yhteiskunnan toimintaan.

Karvo Jouni
HUS-Yhtymä